

De Deense archeoloog Th. Ramskou heeft nog op een ander mogelijk hulpmiddel voor navigatie gewezen. In enkele sagen komen passages voor over iets dat een 'zonnesteen' werd genoemd. Die steen zou op een dag met bewolkte lucht toch de richting van de zon aantonen; als men dan tevens globaal wist hoe laat het was, kon men zich een idee vormen over de vaarrichting. Ramskou toonde aan dat enkele in Skandinavië gevonden mineralen, waaronder het cordiriet en het IJslandse spaat, van kleur veranderen wanneer zij op een bewolkte dag tegen de zon worden gehouden. Dit zou dan het 'zonnesteen' kunnen zijn, waarvan de overleveringen gewag maken. Het gebruik ervan bij de navigatie is echter niet definitief aangetoond; het zou overigens waarschijnlijk een goed bewaard geheim zijn dat slechts aan enkelen bekend was. Naar onze mening is de afstand tussen het kleine aantal geleerde astronomen dat ons uit bronnen bekend is, tot de gewone zeeman of handelaar bijzonder groot. Bovendien werd in de middeleeuwen de sterrenkunde door kerkelijke autoriteiten beoefend en kan de astronomische kennis in het Vikingtijdperk daarmee moeilijk worden vergeleken. Een aantal onderzoekers die zich met Vikingnavigatie bezighielden hebben de praktische kundigheden van de zeelieden onderschat en de hoeveelheid toegepast rekenwerk overdreven, waarschijnlijk omdat zij hun conclusie op gegevens van een latere tijd projecteerden.

De gemiddelde schipper of roerganger had vertrouwen in zijn kennis van kusten, stromen en heersende winden. Hij vond aanwijzingen in de aanwezigheid van walvissen en zeevogels, hetgeen wees op land achter de horizon. Op heldere dagen en nachten gaven zon en sterren posities aan, bij bedekte lucht gaf de richting van de deining aan of de wind nog uit dezelfde hoek waaide of niet; maar in mist of bij windstilte raakte hij op zee zijn oriëntatie kwijt: dat was de toestand van 'hafvilla'.

Toen Björn Herjulfsson van IJsland naar Groenland wilde zeilen raakte hij zijn route kwijt en daardoor ontdekte hij Amerika. Zo zijn er meer verhalen van dagenlang of wekenlang hopeloos voortdrijvende schepen, tot de hemel weer opklaarde. In het begin van de 14de eeuw werd een schip door de storm over de Atlantische Oceaan gejaagd tot het bij het Noorse Bergen landde. Het was toen de storm opstak onderweg van 'Markland' aan de Amerikaanse kust naar Groenland en had een lading hout aan boord.

Uit het midden van de 12de eeuw is een reisbeschrijving bewaard gebleven van een reis van Skandinavië naar Jerusalem en Rome; het is waarschijnlijk dat de noordelijke zeevaarders over veel informatie beschikten over koersen en afstanden.

Een 14de-eeuws manuscript van het eerder genoemde 'Landnamabok', ook 'Hauksbok' geheten, geeft de volgende zeilaanwijzingen:

Van Stad in Noorwegen naar Horn aan de oostkust van IJsland is het 7 doegr zeilen, maar van Snaefellsnes in IJsland duurt het 4 doegr om in Groenland te komen. Om rechtstreeks van Noorwegen naar Groenland te gaan, zeilt men pal west van Herdla in het noorden van Shetland, waarvan men de kust nog net kan zien en houdt zo aan langs het zuiden